

05
ENERJİGaz tedarikinde sıkışan
AB için, Güney Gaz
Koridoru öne çıkıyor

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ • POLİTİKA

DÜNYA

1 Aralık 2022 • Perşembe

EYT faturasının
dalga boyu çok
yüksek: 300-
700 milyar TL

Levent Akbay

09

Dış ticaret açığı
2023'te de
büyümeye
devam edecek

Naki Bakır

04

'Ticaretin fişini çekmeyin' çağrısı

Dünyada güçlenen korumacılık ve tedarik zincirlerinde coğrafi ayrışma global ticareti ve ekonomik büyümeyi tehdit ediyor. IMF Başkanı Kristalina Georgieva "Hepimizi daha ileriye götüren ticaretin fişini çekmeyin" uyarısı yaptı

IMF
Başkanı
Kristalina
Georgieva

Resesyon endişeleri yükselirken korumacılık tehdidi altındaki global ticaretteki düşüş özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından büyük risk yaratıyor. Konuyu gündeme alan Almanya Başbakanı Olaf Scholz, IMF Başkanı Kristalina Georgieva ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Genel Direktörü Ngozi Okonjo-Iweala düzenledikleri zirvenin ardından bir basın toplantısı gerçekleştirdi. IMF Başkanı Kristalina Georgieva küreselleşmenin, Covid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşı etkisiyle İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük zorlukla karşı karşıya olduğunu söyledi. Tedarik zincirlerini çeşitlendirmeyi öneren Georgieva, "Hepimizi daha ileri-

ye götüren ticaretin fişini çekmeyin" diye konuştu. IMF'nin son raporuna göre tedarik zincirlerini güvence altına almak ve küresel entegrasyonun iş dünyasına sağladığı faydaları korumak için yalnızca ülkelerin değil, şirketlerin de ithalatı çeşitlendirmesi gerekiyor. Yeni IMF araştırması, çeşitlendirmenin arz kesintilerinden kaynaklanan potansiyel GSYİH kayıplarını yarı yarıya azaltabileceğini gösteriyor.

Georgieva, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) enerji ve gıda

fiyatlarıyla yükselen enflasyon oranlarının 2023'te yine güçlü kalmasını ancak yine de kademe- li düşüş göstermesini öngördüğünü de açıkladı. Georgieva, dünyanın en büyük iki ekonomisi olan ABD ve Çin'de büyümenin yavaşladığını söyledi. Verilerin, gelecek yıl IMF'nin Ekim ayı ortasında öngördüğü yüzde 2,7 oranından bile daha düşük küresel büyümeye işaret ettiğini söyledi. IMF Başkanı iş dünyası ve tüketicilerden alınan verilerin, ekonomik faaliyetlerin global çapta

yılın son çeyreğinde yavaşlamasında ve 2023'te de aynı şekilde devam etmesine işaret ettiğini söyledi. Dünya ekonomisinin yaklaşık üçte birinin ve Avrupa Birliği'nin yaklaşık yarısının 2023'te resesyona gireceğini söyleyen Georgieva, enflasyonun artık daha uzun süre ekonominin bir gerçeği olarak kalmaya devam etmesinin beklendiğini, ancak önümüzdeki yıl globalde kademe- li olarak yüzde 6,5 civarına düşebileceğini de sözlerine ekledi.

Devamı 2. sayfa da

GÜNLÜK

Kanaat

Elindeki razi olma durumuna kanaat deriz, peki olmaya ne deriz? Birçok sıfatı peş peşe sıralarız... Açgözlü deriz, doymamış deriz. Allah'ın bize lütfettiği rızka kanaat etmemek biraz inkara girer. Hırs güzel bir şeydir ama onu tadında, dozunda tutmak gerek. İnsanın zenginliği kanaatten geçer. Aklını kullanmazsa hırsı önüne geçer. O hırs ise insanı yer bitirir. Aklımızı ve meziyetlerimizi kullanarak hırsımıza gem vurabiliriz. Yoksa bizi sonsuz mutsuzluğa sürükleyen bir گردابın içinde yuvarlanırdururuz.

Kanaat öyle bir meziyettir ki, kendinizi kaptırmanıza izin vermez. Her şeyin aşırısından sizi korur ve kollar. Her şeyin sahibi olabilmek zordur. Sahibi olan da çok mutlu değildir. Bazen tek bir nefes almak bile bizi mutlu eder. O an'a kanaat edebilmek büyük zenginliktir. Bu yaşadığımız yüzyıl bütün bunların az hatırlandığı bir zaman dilimi oldu. Hepimiz her şeyin daha güzelini daha yenisini, daha lüks olanını arıyoruz. Etrafımızdaki uyaranlar da bizi buna itiyor. Kayıtsız kalmak bizi zorluyor. Biz devamlı dürten reklamlar, duyumlar içimizdeki kanaat duygusunu eziyor. Elimizdekini unutturup yeniye yöneltiyor. Bu herkes

için geçerlidir. Bireyler için olduğu kadar, ülkeler dahi kanaat edip kıymet bileceğine, geçmişi tazeleyip yeni yeni arayışlara giriyorlar.

Hayat hep yaz / hep kış değildir. İyi günde vardır, kötü gün de... Ağaçlar bazı yıllar meyve verir, bazı yıllar vermez. Ama biz ağacı o sene meyve vermedi diye kesmeyiz. Güneş bazen karlı günlerin ardından çıkıp içimizi ısıtır, ama biz bu lutlu günlerde de kanaat edip güneşi göreceğimiz günü bekleriz. Mehtaplı geceler ayın birkaç gününde bize gülümser, ama biz sabırsızlıkla da olsa o güzelim geceleri bekleriz.

"Aza kaanat etmeyen, çoğu hiç bulamaz" gibi bizim atasözlerimizde sıkça bahsettiğimiz birçok değişlerimizle bu fikrimizi savunduğumuz doğrudur. Önce insan olmayı, öğrenmeliyiz, sonra da iyi insan olma çabasına girmeliyiz. Bu tamamen bizim elimizdeki güçtür. Elimizden dizginleri kaydırırsak hem başkasını, ama en çok da kendimizi üzeriz. Geçici dünya olarak adlandırdığımız sınırlı ömrümüzde kanaatkar olmalıyız. Kendi elimizdeki ile yetinmiyorsak daha iyisini yapmakla yükümlüyüz. Başkasından alarak, onu basamak yaparak yükselmek felakete kucak açmaktır!

Didem DEMİRKENT

Yıllık bazda büyüme %3,9 çeyreklik daralma %0,1

2 milyon kişiye EYT müjdesi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, Emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) kapsamına giren kişi sayısının kanunun çıktığı dönemde de bağlı olarak 2 milyona ulaşabileceğini söyledi.

Bilgin, çalışmayı aralık ayında Meclis'e intikal ettireceklerini belirterek emeklilik sisteminde prim gün sayısı, yıl ve yaş olmak üzere üç kriterin olduğunu anımsattı. Bilgin, "Diğer iki şartı doldurup yaşı bekleyenler var. Hiç yaş şartı olmasaydı bugün kaç kişi emekli olabilir" diye baktık. Bunların

sayısı aydan aya değişiyor. Haziran rakamları 1,5 milyonun biraz üzerindeydi. Yarın bu sayı 1,6 milyon, 1,7 milyon veya aralık sonu itibarıyla da tahmin ediyorum Meclis'ten kanun çıkarken bakılacak 2 milyon civarında olabilir veya değişebilir. Biz bunları dikkate alan bir çalışma yapıyoruz. Yani şu an iki şartı doldurup emekli olabileceklerin sayısı 1,6 milyon civarında. Yarın biraz daha artabilir" açıklamasını yaptı.

Bakan Bilgin, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname

TÜİK, bu yılın üçüncü çeyreğine ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla sonuçlarını açıkladı. Buna göre GSYİH çeyreklik bazda yüzde 0,1 daraldı, yıllık bazda ise yüzde 3,9 artış kaydetti. Böylece ekonomi 9 çeyrek sonra daraldı. Yüzde 3,9'luk büyümeye, beklentiler dahilindeydi. Büyüme rakamlarının açıklanmasının ardından iş dünyasından yapılan değerlendirmede nitelikli büyümenin korunması ve ekonominin başgıçlık sisteminin kuvvetlendirilmesi çağrılarını aldı. 6'DA

ENDER MERTER

Dünya bizi
hep kabul
etti ama..!

02

JOSCHKA FISHER

Yeni bir
uluslararası
düzen
doğuyor

05

JEFFREY FRANKEL

DTÖ hakemi
karbon sınır
vergisini
bıraksın

10

Marketlerde
kontrol
daha da
sıkılaşacak

03

Avrupa'da
gayrimenkul
piyasası
endişeli

10

İstanbul'da
taksi teklifine
şartlı onay

03

ASKON
Amerika'da
atağa kalktı

05

Gıda sektörü
ambalajı
yeniden
keşfetti

10

ISSN 1301-9090

9 771301 909002

Marketlerde kontrol daha da sıkılaşacak

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, başta Ticaret bakanlığı olmak üzere marketlerdeki fiyatların daha sıkı takip edileceğini belirterek “Kontrol mekanizmalarımızla, fiyat istikrar komitesini kurarak bunların takibini yapacağız” dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, vatandaşla özellikle mağdur olmayacak şekilde ekonomik destekleri sürdürmeye devam edeceklerini söyledi.

Erdoğan, “Başta Ticaret Bakanlığımız olmak üzere kontrollerimizi daha da sıkılaştıracağız, daha da farklı hale getireceğiz. Özellikle de bu fiyat farklılıklarını gidermenin yollarını şiddetle arayacağız. Bunun yanında bakıyorsunuz birçok birimlerde, ekonomide farklılıklar var. Kontrol mekanizmalarımızla, fiyat istikrar komitesini kurarak fiyat istikrar komitesi ile de bunların takibini yapacağız” dedi.

Erdoğan, AK Parti Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, önceki gün Kabine Toplantısı sonrası açıkladıkları kamuda çalışan 424 bin sözleşmeli kadroya geçirilmesi kararının bir kez daha hayırlı olmasını diledi. AK Parti'nin, milletin kurduğu, milletin iktidara getirdiği ve verdiği her mücadelede yanında yer aldığı bir parti olduğunu belirten Erdoğan, milletin asli sahibi olduğu AK Parti'nin, sadece emanetçileri olduklarını vurguladı.

Erdoğan, emanete layık olabilmek için görevlerini hakkıyla yerine getirmeleri gerektiğine dikkati çekerek, “Ülkemizin içinden geçtiği kritik dönem, şahsım dahil hepimizin sorumluluğunu daha da artırmaktadır” sözlerini sarf etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Genel Merkezinden milletvekillerine, kadın ve gençlik kollarından il ve ilçe teşkilatına, sandık görevlilerine kadar AK Parti ailesinin işine dört elle sarılması gerektiğini dile getirdi.

Sandıklara iyi sahip çıkmalıyız

Seçim gününe kadar her hanenin defalarca ziyaret edilmesi ve herkese ulaşılması gerektiğini vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti: “Teşkilatlarımızdan üyelerimize, üyelerimizden vatandaşlarımıza uzanan bu muhabbet iklimini sürekli canlı tutmalıyız. Seçime kadar sahada çalışılır ama seçim günü iş, unutmayın sandıkta biter. Bunun için sandıklara iyi sahip çıkacağız. Bu işin bugüne kadar en başarılı partisi AK Parti'dir, bundan sonra da bu başarıyı devam ettirmeliyiz. Milletten umudunu kesenlerin sandık üzerinden oynamaya kalkacakları oyunlara karşı dikkatli ola-

cağız. Sandık kurulu üyelerimizle, mahalle temsilcilerimizle gerekiyorsa teker teker bir araya gelerek en küçük bir eksikliğe, aksaklığa meydan vermeyeceğiz. İnşallah hep birlikte 2023 imtihanından da alnımızın akıyla çıkacağız.”

Bize karşı küslük varsa barıştırmalıyız

Erdoğan, partililerden, bugüne kadar ülkeye sağladıkları kazanımların, bugünkü sorunun yegane çözüm adresinin AK Parti olduğunun millete anlatılmasını istedi.

Aynı zamanda, Cumhuriyetin yeni yüzyılına dair hayallerin de bıkmadan, usanmadan paylaşılmasını partililerden beklediğini dile getiren Erdoğan, şöyle devam etti: “Yaptıklarımız ve yapacaklarımızla, doğru şekilde bilgilendirmedeğimiz her bir kardeşimizin, muhalefetin yalan ve iftiralарının hedefi haline geleceğini unutmayalım. Kapısına gittiğimiz, selam verdiğimiz, elini tuttuğumuz insanlarda bize karşı küslük varsa barıştırmalıyız, kurgınlık varsa onarmalıyız, bezginlik varsa umut vermeliyiz, korku varsa güven aşılamalıyız, nefret varsa sevgiyle tedavi etmeliyiz.”

2023'ün her gününü her ayını dolu dolu geçireceğiz

AK Parti iktidarı döneminde ülkenin yaşadığı en bariz değişimlerden birinin de “yatırım, eser, hizmet algısının çitasının fevkalade yükselmesi” olduğunu dile getiren Erdoğan, şunları kaydetti:

“Bizim toplu açıklarımız içerisinde tek başlık olarak geçen herhangi bir yatırımın dahi yanına yaklaşamayacak işleri anlata anlata bitiremeyenler, aslında nasıl komik bir duruma düştüklerinin farkında değiller. Geçmişte, sadece bu iki aylık eser ve hizmet bilançomuz, hükümetleri on yıllar boyunca iktidarda tutmaya yetiyordu.

Biz tüm bunları iki aya sığdırıyoruz. İnşallah 2023'ün her gününü, her ayını da böyle dolu dolu geçireceğiz. İşte bunun için ülkemizi 20 yılda asırlık eser ve hizmetlere kavuşturduk diyoruz. İşte bunun için Türkiye'nin dününü olduğu gibi yarınını da biz inşa edeceğiz. İşte bunun için küresel ve bölgesel krizlerin yol açtığı sorunların tek çözüm adresi Cumhurbaşkanlığı'dır, AK Parti'dir diyoruz. İşte bunun için durmak yok, yola devam diyoruz. İşte bunun için 'Derdimin dermanı çaresi belli / Yarın değil hemen şimdi / Doğ ey güneş başlasın Türkiye Yüzyılı.' diyoruz.”

İstanbul'daki taksi teklifine şartlı onay

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 1. Bölge Müdürü ve İBB Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) Üyesi Serdar Yücel, İstanbul genelinde çalışan 2 bin 125 ihtiyaç fazlası minibüs ve taksi dolmuşun, taksiye dönüştürülmesi teklifine şartlı şekilde onay vereceklerini söyledi. Yücel, UKOME toplantısında, İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün teklifiyle kent genelinde çalışan ihtiyaç fazlası 1803 minibüs ve 322 taksi dolmuşun, taksiye dönüştürülmesi teklifinin gündeme geleceğini belirtti. UKOME'nin önceki toplantılarında 250 taksi dolmuş ve 750 minibüsün taksiye dönüşümünün yapıldığı-

nı hatırlatan Yücel, bugün de 2 bin 125 minibüs ve taksi dolmuşu ilişkin teklif onaylanırsa bunların taksiye dönüşeceğini kaydetti. İstanbul'da raylı sistemler ağının genişlemesiyle birlikte atıl durumda kalan minibüs ve taksi dolmuşlar olduğunu aktaran Yücel, “Bizim şartlarımız arasında, bu araçlarda çalışacak şoförlere, iletişim, kişisel gelişim, harita okuma ve yabancı dil gibi derslerin olduğu bir eğitim verilmesi, aynı zamanda bu araçların geniş taksi denilen aile taksileri olması, dijitalleşmesini tamamlamış taksiler olması ve engelli erişimine uygun olması gibi bir takım maddelerimiz var” diye konuştu.

EKK'nın gündeminde, gıda arz güvenliği vardı

Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK), Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay başkanlığında toplandı. Toplantıda, Türkiye ekonomisine ilişkin mevcut görünüm ve beklentilerin yanı sıra gıda arz güvenliğine yönelik mevcut durum ele alındı.

Toplantının ardından yapılan açıklamada, son dönemdeki yurt dışı ve yurt içi gelişmeler ekseninde, Türkiye ekonomisine ilişkin mevcut görünüm ve beklentilerin ele alındığı ve bütçeye ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı aktarıldı.

Kamu maliyesi tarafında önümüzdeki dö-

neme yönelik öngörülerin toplantıda tartışıldığı ifade edilen açıklamada, gıda arz güvenliğine yönelik mevcut durumun görüşüldüğü, bu kapsamda yapılan çalışmalar ve projeler üzerinde durulduğu belirtildi.

Toplantıda, tarım konusunda uluslararası alanda geliştirilebilecek işbirliği imkanlarının da ele alındığı kaydedilen açıklamada, daha önceki toplantılarda alınan kararların ilerleme durumlarının gözden geçirildiği ve atılması gereken ilave adımlara ilişkin görüşlerin değerlendirildiği ifade edildi.

Herkesin merakla beklediği
The Economist'in yıllık dergisi
The World Ahead 2023 çıktı!

2023'de dünyayı neler bekliyor?

**Online Sipariş: www.dunyastore.com
info@dunyastore.com / 0212 285 10 12 (1151)**

**Seçkin
Kitabevleri
ve Bayilerde!**

Dış ticaret açığı 2023'te de üzecek

Cari açığın ana kaynağı olarak gösterilen enerji ithalatına ödenen fatura, geçen yıla göre hızlı büyümesine rağmen, toplam girdi ithalatının beşte biri düzeyinde gerçekleşti. Sanayinin üretimde kullandığı işlenmiş ve işlenmemiş hammaddeler ile diğer ara mallarının ithalatı 189 milyar dolara yaklaşırken, "gizli veri" kapsamındaki ham petrol, bitümenli taşkömürü ve doğal gaz ithalatına ödenen toplam döviz, 55,1 milyar dolarla, toplam girdi ithalatının yüzde 22,6'sı, toplam ithalatın da yüzde 18,3'ü düzeyinde gerçekleşti.

Ekim'de yüzde 421 artan ve ilk on ayda 91 milyar doları aşan açığı ile dış ticaret alarm verdi. Son dönemde görece stabil hale gelse de yüksek kur ve ithal girdiye bağımlılık, 2023'te de imalatçı ve ihracatçı sektörleri olumsuz etkileyecek, dış ticaret ve cari işlemler açığı büyümeye devam edecek.

Enerji dışı girdilerin on aylık dış alımı 188,9 milyar dolarla, toplam ithal girdi faturasının yüzde 77,4'ünü ve toplam ithalatın da yüzde 62,9'unu oluşturdu. On ayda 91 milyar doları aşan dış ticaret ve 40 milyar dolara yaklaşan cari işlemler açığındaki büyümede diğer ara malları ithalatı, enerjiden daha fazla pay aldı.

Naki BAKIR

Dış ticaret açığı, Ekim ayında yüzde 421,7'lik rekor artışla adeta alarm verirken sorunun, Türkiye'nin petrol, gaz gibi zorunlu olarak ödediği enerji ürünleri faturasından çok, dış alımı yapılan ithal girdilere ödenen yüklü dövizden kaynaklandığı belirlendi.

Türkiye'nin çok büyük oranda dışa bağlı olduğu petrol, gaz gibi enerji ürünleri ithalatının faturası cari açık sorusunda önemli bir rol oynasa da TÜİK'in dış ticaret verilerinin ayrıştırması, açığı asıl büyüten faktörün sanayide kökleşen "yap-satçılık" dolayısıyla üretimde kullanılan işlenmiş ya da işlenmemiş hammaddeler başta diğer ara malları ithalatı olduğunu gösteriyor.

Enerji dışı ithal girdi 189 milyar dolar Özellikle sanayi üretiminde kullanılan "işlem görmüş hammaddeler" ithalatı yılın ilk on ayında, geçen yıla göre yüzde 36 oranında 29 milyar dolar artarak 109,5 milyar dolarla rekor bir düzeye ulaştı. Geçen yıla göre ithalattaki artış ve dış ticaret açığındaki büyümede en büyük pay bu kalemden geldi.

Sanayi için işlem görmemiş hammaddelerin ithalatı da on ayda 18,4 milyar dolar oldu, böylece bu iki fasıl için

ödenen toplam döviz 127,9 milyar dolara ulaştı. Yakıt ve yağlar, yatırım mallarının aksam ve parçaları, taşımacılık araçları ve diğer ara malları için ödenen fatura da 61 milyar dolarla 2021'in eşdeğerinin 15,9 milyar dolar üzerinde çıktı.

Böylece, enerji dışındaki ara mallarının on aylık ithalatı 188,9 milyar dolarla, bu dönemde 244 milyar dolar olan toplam ara malı ithalatının yüzde 77,4'ünü ve 300,4 milyar dolara ulaşan toplam ithalatın da yüzde 62,9'unu oluşturdu.

Enerji faturası 55 milyar dolar

Cari açığın ana kaynağı olarak gösterilen enerji ithalatına ödenen fatura ise geçen yıla göre hızlı büyümesine rağmen, toplam girdi ithalatının beşte biri düzeyinde gerçekleşti.

Sanayinin üretimde kullandığı işlenmiş ve işlenmemiş hammaddeler ile diğer ara mallarının ithalatı 189 milyar dolara yaklaşırken, "gizli veri" kapsamındaki ham petrol, bitümenli taşkömürü ve doğal gaz ithalatına ödenen toplam döviz, 55,1 milyar dolarla, toplam girdi ithalatının yüzde 22,6'sı, toplam ithalatın da yüzde 18,3'ü düzeyinde gerçekleşti.

Toplam girdi ithalatındaki 78,3 milyar dolarlık artışın 31,6 milyar doları enerji faturasından, yaklaşık 47 milyar doları ise sanayi için işlem görmüş ve görmemiş hammaddeler başta diğer ara mallarından kaynaklandı.

Dolayısıyla, ilk on ayda 91 milyar doları aşan dış ticaret ve 40 milyar dolara yaklaşan cari işlemler açığındaki büyümede sanayinin kullandığı diğer ara malları, enerji faturasından daha fazla pay aldı. Tüm ihracat geliri ithal girdiye yetmiyor

TÜİK'e göre Ocak-Ekim döneminde 300,4 milyar dolar olan ithalatın 244 milyar dolarını enerji dahil hammaddeler oluştururken, yatırım malı ithalatı 32,3 milyar, tüketim malı ithalatı da 23,9 milyar dolarda kaldı. On ayda ithalata yapılan her 100 dolarlık ödemenin 81 doları ithal girdiye gitti.

Türkiye'nin on ayda yaptığı toplam 209,4 milyar dolarlık ihracat, 244 milyar dolarlık ithal ara malı faturasının ancak yüzde 85,8'ini karşılayabildi. Diğer deyişle Türkiye, gerçekleştirebildiği toplam ihracatın yüzde 116,5'i kadar girdi ithal etti. Geçen yılın aynı döneminde hammadde ithalatı toplam ih-

Geniş ekonomik gruplara göre ithalat (Ocak-Ekim; Milyon \$)

	2021	2022	Değişim	
			(%)	Tutar
İTHALAT	215.458,7	300.442,9	39,4	84.984,2
Yatırım (sermaye) malları	28.892,2	32.310,7	11,8	3.418,4
HAMMADDE (ARA MALLAR)	165.722,4	244.009,9	47,2	78.287,5
Sanayi için işlem görmemiş hammaddeler	16.662,5	18.416,6	10,5	1.754,1
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	80.481,6	109.480,4	36,0	28.998,8
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	3.103,1	6.777,1	118,4	3.674,0
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	12.103,2	13.109,4	8,3	1.006,2
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	12.625,2	13.166,5	4,3	541,3
Esas yiyecek ve içecek olan işlenmemiş Hammad.	5.192,5	6.271,3	20,8	1.078,8
Esas yiyecek ve içecek olan işlenmiş hammaddeler	2.454,1	4.210,2	71,6	1.756,1
İşlem görmüş diğer yakıt ve yağlar	9.608,1	17.476,6	81,9	7.868,5
Gizli veri	23.492,1	55.101,9	134,6	31.609,8
TÜKETİM MALLARI	20.522,8	23.915,6	16,5	3.392,8
Binek otomobilleri	5.528,8	5.871,3	6,2	342,5
Dayanıklı tüketim malları	2.854,2	3.561,0	24,8	706,8
Yarı dayanıklı tüketim malları	3.373,5	4.508,6	33,6	1.135,1
Dayanısız tüketim malları	4.404,7	4.464,9	1,4	60,2
Esas yiyecek ve içecek olan işlenmemiş tük. malları	1.400,6	1.781,6	27,2	380,9
Esas yiyecek ve içecek olan işlenmiş tük. malları	2.008,0	2.887,9	43,8	880,0
Motor benzini ve diğer hafif yağlar	265,5	308,6	16,3	43,2
Sanayi ile ilgili olmayan taşıma araç ve gereçleri	687,6	531,7	-22,7	-155,9
Diğerleri	321,3	206,7	-35,7	-114,6
Kaynak: TÜİK				

racat gelirinin yüzde 91'i karşılanabilmiş, başka deyişle ihracat bunun yüzde 109,5'i düzeyinde gerçekleşmişti.

İthal girdi ağırlıklı üretim yapısının çıktısı olarak tüketim malı ihracatının toplam ihracattaki payı ise yüzde 37'den yüzde 35'e geriledi.

Yıllara göre seyir aleyhte

2018'de yüzde 75,6 olan ara malı ithalatının toplam ithalattaki payı bu yıl Ocak-Ekim dönemi itibarıyla yüzde 81,2'ye; toplam ihracata oranı da yüzde 98,7'den yüzde 116,5'e çıktı. Toplam ihracatın ara malı ithalatını karşılama oranı 2018'deki yüzde 101,4'lük düzeyinden bu yıl ilk on ay itibarıyla yüzde 85,8'e geriledi. Aynı dönemde tüketim malı ihracatının hammadde ithalatına oranı ise yüzde 40,6'dan yüzde 30,1'e indi.

Yüksek kur ihracata neden yaramıyor?

Normalde ihracat performansını olumlu etkileyen faktörlerin başında gelen ulusal paranın yabancı dövizlere

göre değer kaybı, Türkiye'de ise ithalatı, ihracattan daha fazla büyütüyor. Sanayici-ihracatçı kesim büyük oranda ithal girdiyle üretim yaptığı için, kur artışları aslında bu kesim için de üretim maliyetlerinde artış anlamına geliyor. Pahalı girdi, yurt içinde üretilen ürünlerin birim maliyetini ve dolayısıyla fiyatını yükseltip, dış pazarlarda rekabet avantajını azalttığı için üreticiyi iç pazara döneltiriyor. Dış pazara üretkenler ise üretim girdileri için dışarıya daha fazla döviz ödüyor, ihracatın katma değeri düşüyor.

İthal girdiye bağımlı sanayi yapısında, ihracatı artırma gayretleri, bumerang etkisiyle dönüp ülkeyi vuruyor. Bu yapıda ihracatın artış trendini sürdürmesi, ithalatta daha büyük bir artış ivmesine yol açıyor ve bu da dış ticaret açığını büyütüyor, cari işlemler açığı sorununun kronikleştiriyor.

2023'te dış ticaret nasıl seyreder?

Son dönemde görece stabil hale gelse de aşırı yüksek kur düzeyi, maliyet enflasyonu yoluyla halkın alım gücünü dü-

şüren, hayat pahalılığına yol açan bir unsur olmasının yanında, ithal girdiye bağımlı üretim yapısında cari işlemler dengesini de olumsuz etkilemeye devam ediyor.

2023'te dış borç geri ödemeleri ve cari açık finansmanı dolayısıyla yüklü boyutlara ulaşacak dış kaynak ihtiyacı, TL'de değer kaybının süreceği anlamına geliyor. Döviz gelir-gider dengesinde yeterince iyileşme ivmesi yakalanamazsa 2023'te de sürececek yüksek kur düzeyi, dış ticaret dengesini olumsuz etkileyecek. Petrol, gaz gibi dışa bağımlı olunan ürünler yanında sanayinin diğer ara malı ithalatı da pahalılaşacak. Yükselcek girdi maliyetleri ile ithal girdiye bağımlı üretici-ihracatçı sektörlerin maliyeti artacak, fiyat avantajı azalacak. Döviz açığının kurları yükseltmesi, ülke sanayisi ve ihracatında yapısal bir sorun olan ithal girdi bağımlılığının cari açığı büyütmesi şeklindeki kısır döngünün kırılması, ancak etkili yapısal reformları içeren yeni ve güçlü bir ekonomik programla mümkün olacak.

Kalıcı iyileşme için katma değerli ürün

Yüksek kur ve ithal girdi bağımlılığı nedeniyle üretim maliyetleri dünya ile rekabette aleyhinde bulunan Türkiye, dünyada yüksek talep gören katma değerli ürünlerin imalatında da çok geride bulunuyor; daha çok düşük-orta katma değerli mallar üretip ihraç ediyor. Uzmanlar, ihracatın katma değerini düşüren, getirisini azaltan ithal girdi bağımlılığından kurtulmak için yerli ara malı sektörlerinin teşviki yanında; küresel ticarette rekabet için sadece fiyat avantajına odaklanmayıp, uzun vadede katma değeri yüksek ürünlere yönelmek gerektiğine işaret ediyor.

Joschka FISHER

Almanya'nın
Dışişleri eski
Bakanı

Yeni bir uluslararası düzen doğuyor

Yirminci yüzyılın iki kutuplu düzeninin kalıntıları nihayet yok oluyor ve yeni bir küresel yapılanma doğuyor. ABD ve Çin, 21'inci yüzyılda baskın oyuncular olacak ancak Avrupa, Japonya ve Hindistan da gezegenin geniş alanları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip adaylar arasında duruyor. Artık büyük ve küçük krizlerin benzeri görülmemiş bir kesişimine tanık oluyoruz. COVID-19 salgını, artan enerji fiyatları ve gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerde enflasyonun geri dönüşünden, parçalanmış tedarik zincirlerine, Rusya'nın Ukrayna'daki canice savaşına ve iklim değişikliğine kadar, bu krizlerin çoğu yalnızca çürümenin değil, aynı zamanda yeni dünya düzeninin doğmasını sağlıyor.

Rusya için soru işareti var

Rusya'nın üzerinde büyük bir soru işareti asılı duruyor çünkü gelecekteki statüsü, kapasiteleri ve stratejik duruşu pervasız saldırı savaşının sonucuna bağlı olacak. Başkan Vladimir Putin yönetimindeki Rusya, 20'inci ve hatta 19'uncu yüzyılın sonlarını yeniden yaratmanın yollarını arayarak, umutsuzca geçmişe sarıldı. Ancak Ukrayna'yı yok etmeye yönelik feci şekilde yanlış yönlendirilmiş çabasıyla, nihayetinde kendi kendini yok ediyor. Rusya kırılganlığı ve çürümesi nedeniyle yeni riskler oluşturken,

Çin bunu artan zenginliği ve gücü sayesinde yapacak. 2000'li yılların başında başlayan büyük küreselleşme dalgası sayesinde Çin, kendisini yoksulluktan kurtarmayı ve yüksek gelir statüsüne ulaşmayı başardı. 2008 mali krizinin Batı'yı kısmen itibarsızlaştırmasıyla Çin, kendi küresel liderlik rolünü genişletmeyi ve kendisini ABD'nin yanında küresel bir süper güç olarak sunmayı başardı. Bununla birlikte, Soğuk Savaş sırasındaki Sovyetler Birliği'nin aksine Çin, yalnızca askeri gücüne odaklanmak gibi bir hata yapmadı. Aksine küresel yükselişi, teknolojik ve bilimsel sınırlarda Batı ile rekabet etmeye büyük yatırım yaparken, dünyaya 'genişletilmiş çalışma tezgahı' olarak hizmet ederek, ABD ve Batı hakimiyetindeki dünya pazarlarına entegrasyonu benimsemesini yansıttı. Çinliler kesinlikle askeri yatırımdan geri durmadılar ancak savunma ve güvenlik harcamalarının diğer her şeyi dışlamasına izin vermediler. Bugün Çin ile Rusya arasındaki tanımlayıcı fark, Putin'in aksine Çin liderliğinin oldukça uzun bir süredir 21'inci yüzyılda yaşıyor olması.

Kilit ülkeler birlik olmalı

Bali'deki son G20 zirvesi, bu temel bakış açısı ve amaç farklılığını ortaya koydu. Rusya kendisini diplomatik olarak izole edilmiş bulsa da Çin tüm tartışmaların ve nihai bildirinin şekillenmesinin merkezinde yer alıyordu. Ukrayna krizinde Batı'nın çizgisini benimsememiş olsalar da Çin ve Hindistan gibi büyük ülkeler, Kremlin'in savaş politikasını ve nükleer tehditlerini kınayarak, kendilerini Kremlin'den belirgin bir şekilde uzaklaştırmak için bu fırsatı kullandı. ABD Başkanı Joe Biden ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping arasındaki yüz yüze görüşmeler Çin-Amerika gerilimini yatıştırma-yı yardımcı olursa, Bali Zirvesi 21'inci yüzyılda uluslararası ilişkilerin yeniden şekillendirilmesine kapı açmış olacak.

Sonuç olarak ABD ara seçimlerinin sonucu, geniş çapta beklenen Cumhuriyetçi "kıızıl dalga" gerçekleşmeyi başaramadığı için, umut için bir başka neden daha sunuyor. 2018 ve 2020'de olduğu gibi eski Başkan Donald Trump partisini bir kez daha geride tuttu. Amerikalıların çoğu, 'Önce Amerika' izolasyonist politikalarına geri dönmek istemiyor. ABD ara seçimleri ve Bali Zirvesi birlikte, başka türlü gergin bir anda iyimserlik için sebep sunuyor. Ancak küresel iş birliğine yönelik çok daha fazla ilerlemeye ihtiyacımız olacak. Nihayetinde, en büyük iki krizimiz; Rusya'nın Ukrayna'daki geriye dönüş savaş ve iklim değişikliği. Her iki kriz de dünyanın kilit güçleri birlikte çalışmanın bir yolunu bulursa aşılabılır.

Gaz tedarikinde sıkışan AB için Güney Gaz Koridoru öne çıkıyor

Rusya-Ukrayna Savaşı sonrası enerji kriziyle boğuşurken sıvılaştırılmış doğal gaz ithalatına hız veren Avrupa ülkeleri için Güney Gaz Koridoru'nun kapasitesinin artırılması ön plana çıkmış durumda .

Rusya-Ukrayna Savaşı ile başlayan enerji krizi nedeniyle zor günler geçiren Avrupa ülkelerinin uzun dönemde arz güvenliğini garanti altına almak amacıyla giriştiği kaynak arayışında Güney Gaz Koridoru ön plana çıkıyor.

Rusya'ya çeşitli yaptırımlar uygulayan Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin içinde bulundukları enerji krizi, Avrupa'ya doğal gaz akışı sağlayan Kuzey Akım 1 ve henüz aktif olmayan Kuzey Akım 2 doğal gaz boru hatlarının devreden çıkmasıyla daha da derinleşti.

Doğal gaz ihtiyacını en kısa sürede gidermek için sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatına hız veren Avrupa ülkeleri için Hazar Denizi'ndeki gaz kaynaklarının Avrupa'daki pazarlara ulaştırılması amacıyla inşa edilen Güney Gaz Koridoru'nun kapasitesinin artırılması ise olasılığı en yüksek alternatifler arasında bulunuyor.

Güney Gaz Koridoru'nun "belkemiği" niteliğindeki Azerbaycan gazını Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştıran Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) halihazırda 6 milyar metreküpü Türkiye ve 10 milyar metreküpü Avrupa olmak üzere yıllık 16 milyar metreküp gaz taşıyor.

Gürcistan-Türkiye sınırında Posof'tan başlayan TANAP, 20 il, 67 ilçe ve 600 köyden geçerek Yunanistan sınırında Avrupa ülkelerine gaz iletimini yapan Trans Adriyatik Boru Hattı'na (TAP) bağlanıyor. Kapasi-

tesi 32 milyar metreküpe kadar artırılabilir şekilde tasarlanan TANAP'ta söz konusu artışın gerçekleştirilmesine ilişkin alınan karar doğrultusunda çalışmaların başlaması bekleniyor.

Kayda değer bir ikame

Avrupa'nın Rusya'dan yılda yaklaşık 155 milyar metreküp doğal gaz satın aldığı hesaba katıldığında, kapasite artışının kayda değer bir ikame olacağı öngörülüyor. Güney Gaz Koridoru'nda taşınacak gazın hacminin artırılabilmesi için ise ek rezervlere ve kaynak ülkelere ihtiyaç duyuluyor.

Danışmanlık şirketi Methinks Kıdemli Ortağı John Roberts, Güney Gaz Koridoru'nda kapasite artışı konusunda Avrupa Komisyonunun öncelikle gazın nereden tedarik edileceğini değerlendirmesi gerektiğini söyledi. Roberts, "Kapasitenin ikiye katlanmasından kasıt ekstra 10 milyar gaz tedariki ise şu an için bilinen tek şey Azerbaycan'ın 2027'ye kadar fazladan 5 milyar metreküp üretim yapabileceği. Bu miktarın üzerine çıkabileceğine dair bir işaret henüz bulunmuyor." dedi.

Toplam 1,3 trilyon metreküp kaptanmış doğal gaz rezervine sahip Azerbaycan'dan Avrupa'ya gönderilen gazın artırılması için ek boru hattı ve kapasite genişletme yatırımlarına ihtiyaç duyuluyor. Bakı'nın doğal gaz üretimini de ciddi seviyede yükseltmesi gerekiyor.

IRAK MİLYARLARCA METREKÜP GAZ YAKIYOR

OPEC'in en büyük petrol üreticisi ülkelerinden olan Irak'ta, ticari bir zemin sağlamadığı için petrole birlikte çıkan büyük miktarlardaki doğal gaz yakılmak zorunda kalıyor. Dünya Bankasının 2022 Küresel Gaz Flaring Takip Raporu'na göre Irak, geçen yıl 18 milyar metreküp gazı yaktı. Bu miktar yaklaşık olarak Güney Gaz Koridoru'nun planlanan kapasite artışına tekabül ediyor.

YILLIK GAZ TÜKETİMİMİZ 60 MİLYAR METREKÜP

Yıllık doğal gaz tüketimi 60 milyar metreküpü bulan Türkiye, enerji arz güvenliğini sağlayabilmek için kaynak ve güzergah çeşitliliğinin yanı sıra altyapı yatırımlarıyla da dikkati çekiyor. Türkiye, mevcut durumda toplamda 7 uluslararası doğal gaz boru hattı, 2'si yüzer depolama ve gazlaştırma ünitesi olmak üzere 4 LNG tesisi ve 2 yer altı doğal gaz depolama tesisiyle güçlü bir altyapıya sahip bulunuyor.

Doğalgazın tedarikinde iki olasılık: Türkmenistan ve Irak

Güney Gaz Koridoru'nun temelinde üç bölümden oluştuğuna işaret eden Roberts, ilk iki bölümün yıllık 16 milyar metreküp, son bölümün ise 10 milyar metreküp kapasiteye sahip olduğunu dile getirdi. Roberts, AB'nin işaret ettiği "kapasitenin iki katına çıkması" konusunun birinci kısmın 32 milyar metreküpe, ikinci kısmın ise 20 milyar metreküpe çıkarılacağı şeklinde algılandığını belirtti.

Doğal gazın tedariki konusunda Azerbaycan dışında iki olasılığın bulunduğunu söyleyen Roberts, "Bunlardan ilki ve en bariz olanı Türkmenistan. Çünkü doğal gaz kaynaklarının çokluğu ve konum olarak Azerbaycan'a yakınlığı nedeniyle Türkmenistan gazı çok hız-

lı bir şekilde sisteme bağlanabilir." dedi. Roberts, ikinci olasılık olarak da Kuzey Irak'ı işaret ederek şöyle konuştu: "Bu iki unsurdan da önemli nokta Avrupa'ya kadar taşınmak zorunda olmamaları. Türkiye'ye kadar girebilirlerse ve Türkiye'nin gaz dengesini iyileştirebilirlerse, yani Türkiye'nin LNG ithalatına ihtiyacını azaltabilirlerse yeter. Böylece,

Türkiye daha az enerji ithal eder ve AB için de daha fazla LNG ithalatı imkanı doğar. Kuzey Irak bölgesinin 2 veya 3 yıl içinde Türkiye'nin güneyine belki de 5 milyar metreküp ihracata başlayabileceğine dair bir ihtimal var. Eğer gerçekleştirebilse bu gazın Güney Gaz Koridoru'na gitmesine çok da gerek yok, diğer kaynaklardan gelen gazın yerini alır."

Anadolu Aslanları Amerika'da atağa kalktı

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği Amerika Bölge Başkanı Ayhan Özmekik, 2 ayda 200 üye ile en büyük iş dünyası derneği haline geldiklerini, önümüzdeki yıl düzenleyecekleri zirve ile iki ülke arasındaki ticaret hacmini de artıracıklarını kaydetti.

Dilek ESKİBEZİRKAN
New York

İş dünyasının Amerika pazarında yapılanması giderek güçleniyor. Son olarak Amerika'da şube açan Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON), kurulduğundan bu yana geçen 2 ay içerisinde 200 üyeye ulaştı. ASKON Amerika Bölge Başkanı Ayhan Özmekik, ASKON'un Amerika'nın en büyük iş dünyası derneği haline geldiklerini savunarak, önümüzdeki yıl düzenlemeyi planladıkları ticaret zirvesi ile iki ülke arasındaki ticaret hacmini artırma hedeflediklerini söyledi.

ASKON Genel Başkanı Orhan Aydın'ın 3 ay önce Amerika'ya yaptığı ziyaret sırasında kendilerine böyle bir görev verdiklerini anlatan Özmekik, amaçlarının Amerika'da iş yapan Türkleri bir araya getirmek olduğunu kaydetti. İki ay içerisinde 200 üyeye ulaştıklarını ifade eden Özmekik, "Amerika'daki en büyük işadamları derneği haline geldik" dedi.

İhracat üsleri kuralım

Derneğin başkent Washington bölgesinde de temsilciliğinin olduğunu ifade eden Özmekik, şöyle konuştu: "Hızlıca teşkilatlanmamızı sürdürüyoruz. Amaç Amerika'da iş yapan vatandaşlarımızı bir araya

getirmek. Birlik ve beraberlik içerisinde iş yapabilme kabiliyetlerinin artırılmasını ve Amerika'ya gelen vatandaşlarımıza yardımcı olmayı amaçlıyoruz. Amerika'da ihracat üsleri kurmak istiyoruz. Bu işlerde Türk yatırımcılarımıza depolama, online satış yapmaları konusunda destek de bulunmayı amaçlıyoruz. Online satış yapan iş insanlarımızın yaşadıkları sıkıntıları da gidermek istiyoruz. Birçok arkadaşımız burada şirket kurmak istiyor, ancak zaman zaman bu konuda zarara uğruyorlar pazarı tanımadıkları için. Bu vatandaşlarımızın bu konuyu bize danışmanlarını ve ASKON güvencesi altında iş yapmalarını istiyoruz."

Dernek bünyesinde çoğunlukla restoran işletmeciliği, broker, emlak, inşaat ve enerji sektörü ile AVM'lerde faaliyet gösteren üyelerin olduğunu ifade eden Özmekik, hedeflenen sektörlerle ilişkin şu bilgileri verdi: "Otel ve renevasyon alanında Amerika'da 60 milyar dolarlık hacim var. Türkiye'de otelcilik çok gelişmiş durumda. Amerika'da böyle değil. Yine mobilya sektöründe son zamanlarda bize çok ulaşıyorlar. Biz de burada Bursa İnegöl'deki gibi Mobilyum Mobilya AVM benzeri bir yapılanma hedefliyoruz."

Yıllık bazda büyüme %3,9 çeyreklik daralma %0,1

Erdoğan: 2022'yi rekor düzeyde kapatarak 2023'e iyi bir giriş yapacağız

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bu yılın üçüncü çeyrek büyüme rakamlarına ilişkin, "Resesyon endişesinin arttığı dönemde Türkiye'nin büyümesini sürdürmesi kıymetlidir. İnşallah, 2022'yi rekor düzeyde kapatarak, 2023'e iyi bir giriş yapacağız" dedi.

Nebati: Bu yıl da en güçlü büyüyen ülkelerden biri olacağız

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "Orta Vadeli Program (2023-2025)'da öngördüğümüz şekilde yüzde 5 civarı büyüme ile kapatarak bu yıl da en güçlü büyüyen ülkelerden biri olacağız." dedi. Bakan Nebati şu ifadeleri kullandı: "Uyguladığımız politikalarla; zorlu küresel koşullara rağmen ülkemiz yatırımda, istihdamda, üretimde ve ihracatta pozitif ayrışmaya devam etmektedir."

TÜİK üçüncü çeyrek verilerine göre, Türkiye ekonomisi çeyreklik bazda yüzde 0,1 daralırken yıllık bazda yüzde 3,9 büyüdü. Böylece ekonomi 9 çeyrek sonra daraldı.

Baş tarafı birinci sayfada

Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH tahmini, yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 120,5 artarak 4 trilyon 258 milyar 168 milyon lira olarak gerçekleşti. GSYH'nin üçüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla 241 milyar 523 milyon dolar olarak hesaplandı.

Finans sektöründen büyümeye katkı

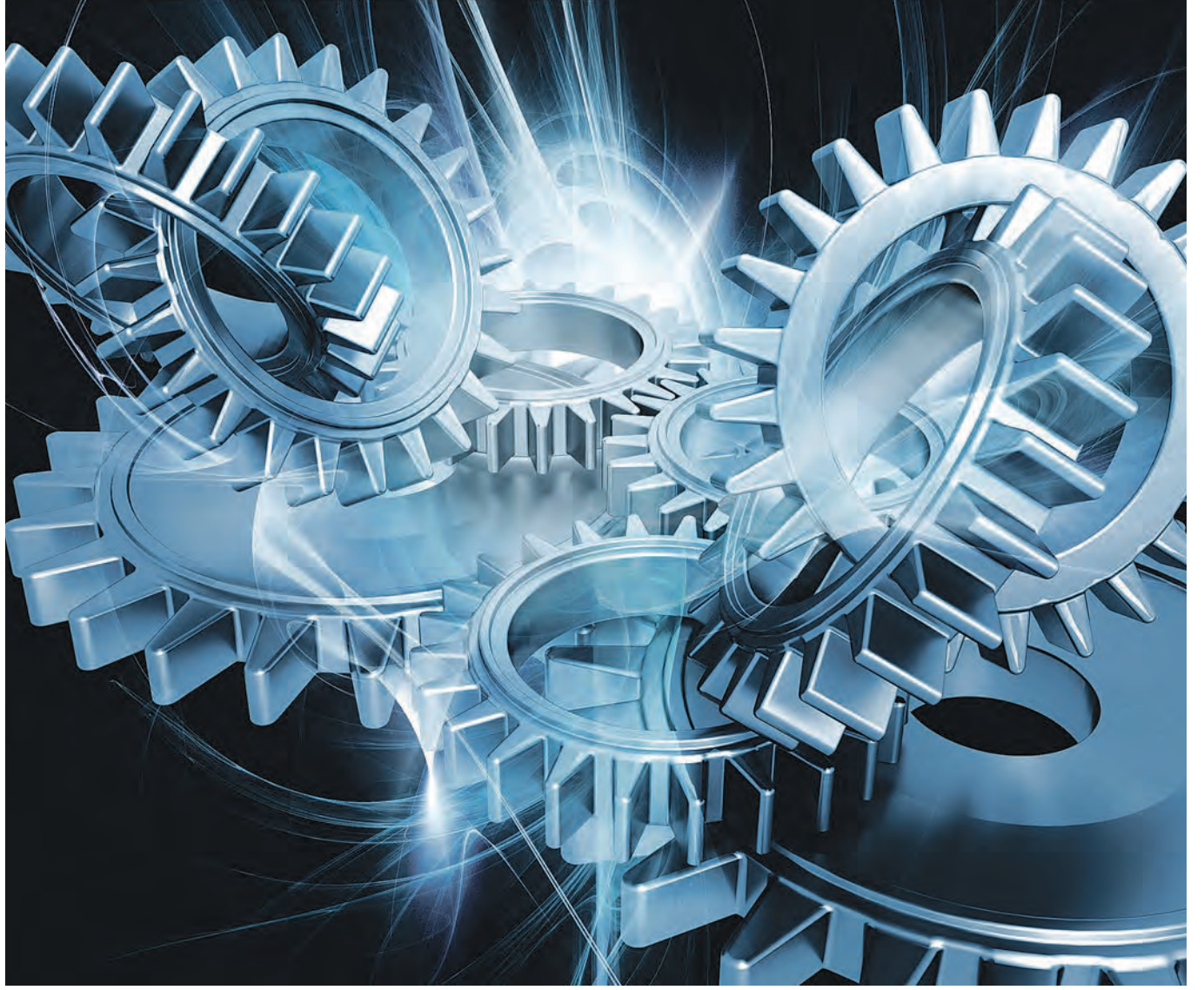
Yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine kıyasla zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 21,6, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 13,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 12,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 7,6, hizmet faaliyetleri yüzde 6,9, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 4,9, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 4,1, tarım, ormancılık ve balıkçılık yüzde 1,1 ve sanayi yüzde 0,3 arttı. İnşaat sektörü ise yüzde 14,1 azaldı.

Tüketim harcamaları yüzde 19,9 arttı

Yerleşik hane halklarının tüketim harcamaları, üçüncü çeyrekte geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 19,9 yükseldi. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 8,5 artarken gayrisafi sabit sermaye oluşumu yüzde 1,3 azalış kaydetti. Mal ve hizmet ihracatı, yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 12,6, ithalatı da yüzde 12,2 yükseldi.

İş gücü ödemelerinde yüzde 96,2 artış

İş gücü ödemelerinde söz konusu dönemde yüzde 96,2, net işletme artışı/karma gelir yüzde 123 artış gösterdi. İş gücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değer içindeki payı geçen yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 29,5 iken 2022'de yüzde 26,3 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 54,1 iken yüzde 54,8'e çıktı.

Olpak: Türkiye pozitif ayrışarak gücünü gösterdi

DEİK Başkanı Nail Olpak, küresel risklerin ve resesyonun konuşulduğu bir ekonomik ortamda Türkiye'nin dünyadan pozitif ayrışmayı başardığını belirterek "Büyüme verisi, Türkiye açısından resesyon ihtimalinin de bir hayli zayıf olduğunu destekler nitelikte. Veri, 2022 yılı büyümesinin yüzde 5 civarlarında gerçekleşmesinin mümkün olduğunu gösteriyor. Ekonomimiz, küresel çalkantıların verisiklerini artırdığı bu dönemde dahi pozitif ayrışarak gücünü gösterdi" diye konuştu.

Bahçivan: Sanayi büyümesinin payı artmalı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, sanayiden ve sanayi ihracatından güçlü bir şekilde beslenen büyüme oranlarında, yurt dışı kaynaklı gelişmeler başta olmak üzere olumsuz nedenlerden kaynaklanan bir ivme kaybı olduğunu gözlemlediklerini belirtti. Bahçivan, "Bu ivme kaybını, özellikle İSO Türkiye İmalat PMI verilerinin son aylardaki belirgin düşüşünde de açıkça görmekteyiz. Nitelikli büyümenin korunması için GSYH içinde sanayi büyümesinin payının artırılması gerekiyor" dedi.

Baran: Zorluklara rağmen büyüme korundu

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, küresel ekonomide büyümelerin yavaşladığı, resesyon tehlikesinin sürdüğünü bu dönemde Türkiye ekonomisinin bağımsızlığını güçlü tutmaya çalıştığını belirterek, "Bu süreçte katma değerli üretimi teşvik etmek, bunu sağlayacak yatırımları desteklemek, büyümenin devamlılığına katkı sağlayacaktır. Dinamik reel sektörü, basiretli yönetimi ve insan kaynağıyla Türkiye'nin önü açıktır" ifadesini kullandı.

Avdagiç: 2023 yılı için 3 ödevimiz var

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Yıllık yüzde 3,9'luk büyüme, dünyadaki resesyon sinyallerine karşın ekonomimizin dinamizmini sürdürdüğünü gösteriyor" ifadesini kullandı. Avdagiç, "Çeyrekten çeyreğe yatay seyir, 2023 yılı için 3 ödevimizi açıkça ortaya koyuyor. Üretim ve yatırımdan hız kesemeyiz. 2023 için ihracatta pazar ve ürün çeşitlendirmesi faaliyetleri olmazsa olmazımız. Hizmetler sektöründe yeniden atak başlatma zamanı" dedi.

Ekonomistler, yılın tamamında %5'lik hedefin yakalanabileceğini düşünüyor

Türkiye İstatistik Kurumunca (TÜİK) açıklanan GSYH verilerine göre, Türkiye ekonomisi, üçüncü çeyrekte beklentilere paralel yıllık yüzde 3,9 büyüme kaydederken ekonomistler yıllık bazda yüzde 5'lik büyüme hedefinin yakalanacağını düşünüyor.

AA Finans Analisti ve Ekonomist Haluk Bürümcekçi, beklentiler paralelinde gerçekleşen büyümeyi özel ve kamu tüketim harcamalarının yukarı çektiğini, net dış talebin ise sınırlı katkı verdiğini söyledi. Büyümede yılın son çeyreği için ilk sinyallerin ise dış talep kaynaklı güç kaybının sürdüğünü işaret ettiğini belirten Bürümcekçi, şunları kaydetti: "Başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkelerde parasal sıkılaşmanın hızlanmasının resesyona yol açabileceği yönündeki beklentiler güçlenmişe benzemekte. Ayrıca, son dönemde yurt içinde sıkılaşma yönünde alınan makroihtiyati kararların şirketlerin kredilere erişebilirliğine olumsuz yönde etki yaptığı da gözlemlendiğinden ekonomik aktivitedeki yavaşlamayı hızlandırma olasılığı artmış bulunmaktadır. Buna karşılık, üçüncü çeyrekte ekonomik aktivitede ivme kaybı gözlemlendiğine işaret eden Merkez Bankası, finansal koşulların destekleyici olmasını

Haluk Bürümcekçi

sağlamak üzere politika faizinde toplam 500 baz puan indirmeye gitmiş, kredi faizleri ile politika faizi arasındaki makası kapatmak üzere ticari kredi faizlerini sınırlamaya yönelik yeni kararlar almıştır. Bu doğrultuda, ilk üç çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 büyüme kaydedilmesi ve milli gelir endeksinin tarihi zirvesinden sınırlı çekilmesi nedeniyle ekim-aralık döneminde çeyrekten çeyreğe yüzde 0,5'ten fazla daralma görülmese 2022'nin tamamında yüzde 5'lik büyüme hedefine ulaşmak mümkün görünüyor."

Büyüme, ortalamanın üzerinde

Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu

Erhan Aslanoğlu

da üçüncü çeyrek büyüme verilerinin beklentilere paralel gerçekleştiğini, bir sürpriz yaşanmadığını ifade etti. Türkiye'nin, demografi ve coğrafi özellikleri ile dinamik bir ülke olduğunu belirten Aslanoğlu, bu nedenle büyümenin dünya ortalamalarının üzerine çıkabildiğini söyledi. Aslanoğlu, "Kovid-19 salgını başından bu yılın ilk yarısına kadar büyümenin lokomotifini dış talep ve ihracat yerini iç talebe bırakmış görünüyor. İhracat ivme kaybetse bile belli bir gücü korumasına rağmen ithalatın güçlenmesi dış talebin büyümeye etkisini frenlemiş görünüyor. Son çeyrekte ve gelecek yılın ilk 6 ayında da benzer bir eğilim olacağı düşüncesindeyim" diye konuştu.

İç talebin canlı olması ve büyümeye katkı vermesinin birkaç nedeni bulunduğu işaret eden Aslanoğlu, negatif reel faizin imkanı olanları talebe yönlendirmesi, yaz aylarındaki ücret ayarlamaları ve salgın sonrası otelenen hizmet talebinin ağırlıklı turizm sektörü olmak üzere artması gibi faktörlerin iç talepte artışı beraberinde getirdiğini söyledi. Aslanoğlu, gelecek yılın ilk yarısında da iç talebi destekleyici politikalarla benzer bir eğilim olacağı değerlendirmesinde bulunarak, "Sürdürülebilirlik açısından tasarruf açığı olan bir ülke olarak dış talebe büyümeyi sağlayacak politika çerçevesini oluşturmamız gerekiyor" dedi.

Yüzde 5 beklenti korunuyor

VakıfBank Ekonomik Araştırmalar tarafından üçüncü çeyrek büyüme verilerine ilişkin yayımlanan raporda ise milli gelir içinde yüzde 57,12 ile en yüksek paya sahip hizmetler sektörünün büyüme katkısının azalsa da 4,7 puan ile büyümenin en büyük destekleyicisi olmaya devam ettiği bildirildi.

Rapor'da, hizmetler sektörüne en yüksek katkının turizmde geldiğine işaret edildi.

KURUCUSU
Nezih DEMİRKENT

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
adına İmtiyaz Sahibi
Didem DEMİRKENT

CEO
Burcu KÖSEM

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gürhan DEMİRBAŞ

Görsel Yönetmen
Erdal BAYRAKTAR

Reklam Müdürü
Sait RAVANOĞLU

Satış ve Dağıtım Müdürü
Mustafa DEMİR

Abone Müdürü
Tolga DEMİRBAŞ

Bilgi Teknolojileri Müdürü
Tarık KAYA

Yayına Hazırlık

Merkez
Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4
Maslak İş Merkezi 34485
Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14
Web: www.dunya.com

Baskı
Dünya Eko A.Ş.
Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11
Küçükçekmece - İstanbul

Dağıtım: Turkuvaaz Dağıtım A.Ş.

KUZEY REN-VESTFALYA. BİZE KATILIN.

EUROPE'S || i || HEARTBEAT

► Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin! Endüstri 4.0, akıllı şehirler, biyoteknoloji ve yeni mobilite gibi gelişen teknolojilerde çığır açanları kucaklıyoruz. NRW'ye hoş geldiniz! www.nrwglobalbusiness.com

 **NRW.GLOBAL
BUSINESS**
Trade & Investment Agency

Altınyıldız Classics global marka olma yolunda yurtdışında büyüyor

Altınyıldız Classics, global bir marka olma yolunda yurtdışında 15 ülkede 50 mağaza sayısına ulaştı. Marka, 5 yıl içinde 200 mağaza sayısına ulaşmayı hedefliyor.

Köklü bir yapının içinde yetişen yeni nesil marka Altınyıldız Classics, inovatif ürünleriyle yurtdışında büyüyor. Türkiye’de 182 mağazası, yurtdışında ise 15 ülkede (Almanya, Azerbaycan, Bulgaristan, Cezayir, Fas, İtalya, Kazakistan, Kuzey Kıbrıs, Kırgızistan, Özbekistan, Romanya, Polonya, Rusya, Somali, Türkmenistan) 50 mağazası bulunan marka, globaldeki büyüme hedefleri doğrultusunda 2 yıl içinde 100, beş yıl içerisinde ise 200 mağazaya ulaşmayı planlıyor.

Türkçe konuşulmayan ülkelerde telaffuz kolaylığı açısından AC&co Altınyıldız Classics olarak tanınan marka, smokin, gömlek, polo yaka t-shirt gibi ürünlerin yanı sıra dört tarafa esneyen 360 koleksiyonu ve travel takım elbiseler gibi inovatif

ürünleriyle pazarda büyük rağbet görüyor.

Avrupa’nın büyük e-ticaret kanalları olan Fashiondays, Zalando, Otto gibi pazar yerlerinde bulunan marka, Afrika’nın önemli ticaret kentleri sayılan Fas, Mısır ve Nijerya gibi ülkelerinde de e-ticaret kanallarına giriş yapmayı hedefliyor. Globalde e-ticaret hedeflerine yeni bir rota kazandıracak olan Altınyıldız Classics, 2023 yılında Romanya ve Almanya merkezli online operasyonlarını büyüte-

rek İngiltere, Orta Doğu ve Amerika pazarlarına girmeyi planlıyor.

Hedef pazar liderliği

Yurtdışı yatırımlarıyla ilgili bilgi veren BR Yurtdışı Operasyonları Genel Müdürü ve İcra Kurulu Üyesi Osman Çavuşoğlu, “Mağazalar açarak girdiğimiz Romanya’da aynı zamanda e-ticarete de başladık. İlk defa önümüzdeki sene yurtdışında açacağımız mağaza sayısı yurtiçinde açacağımız mağaza sayısından daha

fazla olacak. Avrupa’ya odaklanmış durumdayız. Global ticaretimizi Berlin’de açtığımız ofisimizden yönetiyoruz. Romanya, Bulgaristan, Sırbistan, Almanya, İtalya, Polonya ve İngiltere’de büyümeyi planlıyoruz. Ayrıca Cezayir, Fas ve Mısır büyüme planımız içerisinde yer alıyor. Bulduğumuz bütün ülkelerde ise kendi kategorimizde pazar lideri olmayı hedefliyor, ihracatımızın ciro içerisindeki payını 3 yıl içerisinde %50 bandına getirmek istiyoruz” dedi.

Pirelli, kış lastiklerini teşvik eden uygulamaları ile öne çıkıyor

Yenilikçi teknolojileri ve 150 yıllık deneyimi sayesinde farklı zeminlere ve kullanım koşullarına uygun çözümler yaratan Pirelli, kış mevsiminde de sürücülerin yanında oluyor. Pirelli geniş ürün yelpazesi ile her ihtiyaca yönelik ürünler sunarken, kış lastiklerini teşvik eden uygulamaları ile de öne çıkıyor. Kış lastiklerinde güvenli sürüş için binek araçlardan 4x4’e ve hafif ticari araçlara kadar farklı segmentlerde geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. Kış mevsiminde uzun yol yapan ve her türlü soğuk havada en iyi performansı elde etmek isteyen sürücülerin kış lastiklerini tercih etmeleri gerektiğini vurgulayan Pirelli, hava sıcaklıklarının +7°C’nin altına düştüğü durumlarda yaz lastiklerinin etkisinin azaldığı konusunda da kullanıcıları uyarıyor. Sürücülerin yaz/kış lastikleri değişimi veya yeni lastik ihtiyaçlarında pirelli.com.tr adresi üzerinden kendilerine en yakın mağazadan randevu almalarını sağlıyor ve müşterilerinin lastik değişim işlemlerini kolayca gerçekleştirmelerine olanak tanıyor.

Lastik oteli ile ayrıcalık sağlıyor

Pirelli’nin kış lastiğine geçenele sağladığı bir diğer ayrıcalık ise kullanmadıkları yaz lastiklerini uygun koşullarda muhafaza etmeye yarayan lastik oteli. Bu hizmet sayesinde yaz lastiklerini kuru, serin, güneş ışığı almayan, asit ve yağ benzeri kimyasallardan uzak güvenli bir ortamda koruyabiliyorlar. Diğer yandan bu kış lastiklerini değiştirmek isteyen müşterilerine 2 avantajlı kampanya sunuyor. 1 Ekim-31 Aralık tarihleri arasında Yapı Kredi World’e özel vade ücretsiz 8 taksit imkânı sunarak, Tyrelife Lastik Garantisi kapsamında müşterilerine hasar gören bir lastiğini hiçbir ek ücret ödmeden delinme, çarpma veya yanma gibi dış etkenlerin sebep olduğu kasıtlı olmayan hasarlar durumunda koruma altına alma fırsatı da sağlıyor.

Türk Telekom ve İTO’dan KOBİ’lerde Siber Güvenlik semineri

Türk Telekom ve İstanbul Ticaret Odası (İTO) iş birliğiyle, ulusal siber güvenlik stratejileri çerçevesinde “KOBİ’lerde Siber Güvenlik” semineri gerçekleştirildi. Ülke ekonomisinde önemli yeri olan KOBİ’lerin dijital dönüşüm yolculuğunda, veri güvenliğinin önemine dikkat çekilen seminerde, siber güvenlik alanındaki mevcut durum, güncel gelişmeler ve stratejilere yönelik değerlendirmeler paylaşıldı. AB destekli ‘Dijital KOBİ’ m projesi kapsamında “KOBİ’lerde Siber Güvenlik” semineri, İTO Eminönü Merkez Binası’nda gerçekleştirildi. Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi’nin düzenlediği ‘Siber Güvenlik Haftası’nda gerçekleştirilen seminerde; KOBİ’lerin dijital dönüşüm yolculuğunda veri güvenliğinin önemine ve işletmelerin dijital altyapılarının güncel sistemlerle korunması gerektiğine dikkat çekildi.

KOBİ’lere, siber risklere karşı uçtan uca çözümler sunuluyor

Türk Telekom Kurumsal Satış Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Eser, bu tür organizasyonların işletmelerin dijitalleşmesi yolunda onlara yol gösterici olduğunu belirtti. Türk Telekom olarak, KOBİ’lere kapsamlı bir teknoloji desteği sağladıklarını da ifade eden Eser, KOBİ’lerin mevcut teknoloji altyapılarına, iş yapış biçimlerine ve dijital

dönüşüm ihtiyaçlarına en uygun yeni nesil teknolojileri; donanım, servis ve danışmanlık hizmetleri kapsamında, tek bir noktadan ve uçtan uca sunduklarını ifade etti. Verinin korunmasına yönelik stratejik yaklaşımlar geliştirdiklerinden söz eden Eser, KOBİ’leri rekabette öne çıkaracak yenilikleri benimserken, siber risklere karşı kendilerini koruyabilecekleri kapsamlı çözümler sunduklarını dile getirdi. Dijital KOBİ’ m projesi, <https://dijitalkobim.org> web sayfası üzerinden güvenilir ve kapsamlı bir kurumsal yaklaşımla, İstanbul’daki üyelerin dijital dönüşüm ihtiyacını karşılamayı hedefliyor. Platform, imalat ve hizmet sektörlerindeki KOBİ’lere 9 farklı dönüşüm alanında eğitim ve danışmanlık gibi hizmetleri sunarak, işletmelerin dijital dönüşümlerini kolaylaştırıyor.

Bambi Yatak, 682’nci mağazasını İstanbul’da açtı

Uzun yıllara dayanan birikimiyle Türkiye yatak sektöründe yeniliklere imza atan Bambi Yatak, yeni mağazasını İstanbul’un Tuzla ilçesinde açtı. Bambi, 200 metrekaare alan üzerine kurulu 2 katlı yeni mağazasında yenilikçi uyku teknolojileri ile ev tekstili, aksesuar ve bahçe ürünlerini de kullanıcıyla buluşturacak. Hikâyesi olan ürünlerle Türkiye’deki yatak sektöründe fark yaratan işlere imza atan Bambi Yatak, İstanbul’daki 141’inci mağazasının açılışını Tuzla’da ger-

çekleştirdi. Marmara bölgesindeki mağaza yapılanmasını Tuzla’da hizmete açtığı yeni mağazayla güçlendiren Bambi, toplam mağaza sayısını da 682’ye çıkardı. 200 metrekaare alan üzerine kurulan 2 katlı yeni mağazada Ar-Ge ile geliştirilen ürünlerin yanı sıra konforlu uyku deneyimini sağlayan tüm ürün grupları yer alıyor. Yılsonuna dek yurt içinde 700 mağaza hedefi doğrultusunda sürece hız veren Bambi Yatak, Tuzla’daki yeni mağazasıyla hizmet alanını genişletti.

Garanti BBVA Müşteri İletişim Merkezi’ne ödül

Garanti BBVA, IMI Conferences tarafından 18. Türkiye İletişim Merkezi Günleri kapsamında düzenlenen Türkiye İletişim Merkezi Ödülleri’nde “En İyi Dijital Çözüm” kategorisinde birinci oldu.

Garanti BBVA Genel Müdür Yardımcısı Işıl Akdemir Evlioğlu, “Müşteri İletişim Merkezi-miz Garanti BBVA’nın en yoğun iletişim kanalı olarak, müşterilerimizin hayatlarını kolaylaştırmak üzere yeni ürün ve hizmetler sunmaya devam ediyor. Müşterilerimize uçtan uca dijital bir deneyim sunduğumuz “Dijitalden Müşteri Kazanımı” , Görüntülü Görüşme Limit İşlemleri ve Parola hizmetleri ve sesli-görüntülü iletişim kanallarımıza eklediğimiz yazılı platform “Canlı Destek” hizmeti ile sunduğumuz pratik, hızlı ulaşılabilir ve ilk temasta çözüm sağlayan servislerdeki başarımla bu ödülü kazanmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dijital dönüşümde fark yaratacak projelerle müşterilerimizin finansal hayatını kolaylaştırmayı sürdüreceğiz” dedi.

Zorlu Enerji, ABD’li invertör üreticisinin yetkili distribütörü oldu

Zorlu Enerji, ABD merkezli global enerji yönetimi teknolojisi şirketi Enphase Energy ile iş birliği anlaşması imzaladı. Şirketten yapılan açıklamaya göre, Zorlu Enerji, Enphase’in solar sistemlerde kullanılan mikroinvertör (mikro dönüştürücü) teknolojisinin ve aksesuarlarının Türkiye’deki satışı konusunda yetkili tek distribütörü oldu. Anlaşma kapsamında Zorlu Enerji, Enphase Energy’nin doğrudan güneş paneli kurulumcuları ve tüketiciler için ürettiği solar sistemlerde kullanılan mikroinvertör teknolojisinin ve aksesuarlarının Türkiye’de satışını yapabilecek. Şirket, ayrıca konut ve ticari sistemler için özel olarak üretilen küçük kapasiteli mikroinvertörlerin de Türkiye pazarına sunulmasını sağlayacak. Böylece daha hesaplı projelerin yapılmasının önü açılacak.

BOTAŞ, 2022 Yeşil Elma Ödülleri'nde 2 altın ödüle layık görüldü

Boru Hatları İle Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), yürüttüğü çevre projeleriyle Londra’da düzenlenen 2022 Yeşil Elma Ödülleri’nde 2 altın ödüle layık görüldü. Şirketten yapılan açıklamaya göre, İngiltere’nin başkenti Londra’daki Westminster Sarayı’nda “The Green Organisation” tarafından düzenlenen 2022 Yeşil Elma Ödülleri (Green Apple Awards) sahiplerini buldu. Yeşil Elma Ödülleri’nde “Yeşil Dünya Elçisi” unvanını da almaya hak kazanan BOTAŞ’ın açıklamasında, “BOTAŞ olarak kazandığımız ödüllerden aldığımız güçle, yasal sorumluluklarımızın çok ötesine geçen bir duyarlılıkla, kamu yararını gözetme, insan odaklı perspektif ve çevre bilincimizle yeni projeler geliştirmeye ve yenilikçi uygulamalar sunmaya bütün gayretimizle çalışarak devam ediyoruz” ifadelerine yer verildi.

EYT faturasasının dalga boyu çok yüksek: 300-700 milyar TL

Başta TOBB olmak üzere iş dünyası EYT'de 'kademeli geçiş' ve 'uygun koşullu kıdem tazminatı kredisi' öneriyor. Zaten finansmana erişim sıkıntısı yaşayan iş dünyası, nitelikli emek kaybı, işsizlikte patlama gibi sonuçları da engelleyecek sürdürülebilir bir süreç yönetimi talep ediyor.

EYT'de iş dünyasının 5 temel beklentisi

Sorunun çözümü için iş dünyasının 5 ana başlıkta toplanan beklentileri var.

- 1-EYT kapsamında ödenecek kıdem tazminatları için uzun vadeli, düşük faizli, başta KOBİ'ler olmak üzere isteyen işletmelerin yararlanabileceği kredi sağlanması.
- 2-EYT kapsamında çalışanların emeklilik sonrasında da istihdamlarına devam edilebilmesini sağlayacak teşvikler. Emekliliğe rağmen işe devam için emekli aylığı bağlanması için 'işten ayrılma' şartının kaldırılması. Böylelikle 'deneyimli çalışan' kaybının önlenmesi.
- 3-Emekli olup da işe devam edenlerin prim yükünün düşürülmesi.
- 4-Çalışanların işten ayrılması sebebiyle istihdam teşviklerinde meydana gelecek kayıpların önlenmesi.
- 5-EYT nedeniyle işten ayrılacak olanlar için makul bir ihbar süresi getirilmesi. Emeklilik hakkı veren yasanın yürürlüğe girmesi için geçiş süresi olması. İlk aşamada işsiz olanların emekli edilmesi.

LeventAKBAY

2023 yılında uygulamaya girmek üzere hazırlıkları sürdürülen EYT düzenlemesinin gerek özel sektöre, gerek kamuya getireceği yükler iş dünyası tarafından 'sürdürülebilir' bulunmadı. TOBB ile Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bir araya gelerek ele alacağı 'EYT faturası' sorunu, sürecin toplam faturasının asgari 300 milyar liradan başlaması, çeşitli olasılıklara göre 700 milyar TL'ye kadar çıkması taraflarda ürküntü yarattı.

İş dünyası, EYT sorununun sadece özel sektör açısından değil, sosyal güvenlik açıklarının artacak olması nedeniyle kamu finansmanı açısından da, hem 'geri adım' hem 'sürdürülemez' olduğu görüşünde. Bu açıdan sosyal güvenlik kurumlarının aktüeryal dengesinin bozulması kaçınılmaz. Artan açığın finansmanı için bütçe kaynaklarının kullanılacak olması, son kertede finansmanın artacak vergilerle sağlanmasını kaçınılmaz kılıyor. Sorunun tekrar ele alınması için planlanan TOBB ile Çalışma Bakanlığı arasında görüşme günü netleştirilmedi. Bu arada TOBB tarafından hazırlanan öneriler raporunda rakamsal olarak bir maliyet belirtilmedi. Çünkü EYT ile ortaya çıkacak kıdem tazminatı yükü; ücret farklılıkları, çalışma süreleri, emekli olacaklar arasındaki kadın erkek sayısı farklılıkları nedeniyle çok fazla değişkene bağlı.

Bir kez daha hesaplanacak

Çalışma Bakanı ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yaptığı açıklamada, uygulamadan yararlanacak çalışan sayısının 2023 açısından sınırını belirlemiş; "Şu anda yaş şartını kaldırırsak prim gün sayısı ve hizmet süresi tutan yaklaşık 1,5 milyon kişi var" yapmıştı. Ancak bu tahmin 2023 son-

rasını içermediği için yıllara dayalı maliyet de netleşmedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Haziran 2022 itibarı ile 1,5 milyon çalışanı kapsayacağını açıkladığı kesin sayısı yıl sonu itibarıyla bir kez daha hesaplanacak. EYT'lilerin tamamı asgari ücretli olsa bile yüzde 50'lik ücret artışı ile toplam kıdem tazminatı faturası 288 milyar TL'yi buluyor. Bu kapsamdaki çalışanların yüzde 87'si özel sektörde. Dolayısıyla kıdem tazminatı yükünün yüzde 13'ü kamuda kalacak.

Buna rağmen 1,5 milyon çalışanın yüzde 40'ının asgari ücret düzeyinden daha fazla ücret aldığı biliniyor. Bu da özel sektör açısından kıdem tazminatı yükünü artıran bir unsur olarak devreye giriyor.

EYT sorunu 2023 yılı başında 1,5 milyon kişi ile sınırlı görünse de, 5 yıllık bir süre içinde bu çalışmadan yararlanarak emekli olacakların sayısı 4,5 milyon kişi olarak hesaplanıyor. Bu görüş İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan tarafından da İSO'nun son Meclis toplantısında dile getirildi. Bu durumda EYT faturası bugünkü fiyatlar üzerinden 3 kat daha artıyor olacak. Bu nedenle EYT tek kezlik değil yıllara sari etkilerde bulunarak iş dünyası açısından ek maliyetler yaratacak.

Kadın ve erkeklerde durum

EYT'li kadınların tamamı 20 yıllık sigortalılık süresini doldurdu. EYT'li erkeklerin tamamı ise 8 Eylül 2024 tarihinde 25 yıllık sigortalılık süresini dolduracak. Yaş şartının EYT'liler için tümüyle kaldırılması halinde 8 Eylül 1999 öncesi çalışmaya başlayıp da prim gününü doldurmuş olanların tamamı 2024 yılına kadar emeklilik hakkı elde edebilecek. 2024 yılından sonraya sadece prim günü 5000'den az olanlar kalacak. Bunlardan prim günü 3600 ile 5000 arasında olan kadınlar 50, erkekler 55 yaşında emekli olacak.

ASGARİ ÜCRETE 2023 ZAMMI ÖNCESİNDE...

10 YIL ÇALIŞAN NE KADAR KIDEM TAZMİNATI ALIR?

Asgari ücretli:	64 bin 219 TL
8000 TL ücret:	79 bin 393 TL
10 bin TL ücret:	99 bin 241 TL
15 bin 371 üstü ücret:	152 bin 547 TL

15 YIL ÇALIŞAN NE KADAR KIDEM TAZMİNATI ALIR?

Asgari ücretli:	96 bin 328 TL
8000 TL ücret:	119 bin 89 TL
10 bin TL ücret:	148 bin 862 TL
15 bin 371 üstü ücret:	228 bin 821 TL

20 YIL ÇALIŞAN NE KADAR KIDEM TAZMİNATI ALIR?

Asgari ücretli:	128 bin 438 TL
8000 TL ücret:	158 bin 786 TL
10 bin TL ücret:	198 bin 482 TL
15 bin 371 üstü ücret:	305 bin 95 TL

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri **yapay zekâ** modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

AJANS PRESS
medyadaki gözünüz

444 7 212
info@ajanspress.com.tr
AjansPressMT @ AjansPress.Turkey

Kıdem tazminatı tavan fiyatı ne kadar?

Kıdem tazminatı, işçinin çalışmış olduğu bir şirkette her bir yıla karşılık olarak işçiye çalıştığı yıl kadar toplu olarak ödenen tazminattır. Haziran ayı enflasyon oranlarının açıklanması sonrasında asgari ücrete gelen ara zam ile kıdem tazminatı tavan ücreti de değişti. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından imzalanan genelge sonrasında Temmuz-Aralık 2022'de Kıdem Tazminatı tavanı 15 bin 371 lira 40 kuruş oldu. (Not: İhbar tazminatı, izin hakları ve yan haklar hesaplanmamıştır)

Kıdem tazminatı hesaplama...

Kıdem tazminatı tavanının yükselmesiyle birlikte, çalışanların alacağı tazminatlar da arttı. SGK brütü 15 bin 371 liranın üzerinde olan tüm çalışanlar tavan rakamdan faydalanabilecek. Buna göre; 10 yıl çalışmış bir kişi işten çıkarılırsa, alacağı kıdem tazminatı 153 bin 714 lira olacak. Herhangi bir iş sözleşmesinin kıdem tazminatını gerektiren bir nedenle feshi durumunda, çalışan her tam yıl için 30 günlük brüt ücret tutarında kıdem tazminatı ödenmektedir. Bir yıldan artan süreler de oranlanarak hesaplama dahil edilmektedir.

Hangi durumlarda kıdem tazminatı alınır

Çalışanın işveren tarafından işten çıkarılmış olması gerekiyor. Çalışanın kendi isteği ile ayrıldığı durumlarda kıdem tazminatı alınamıyor. Çalışanın kıdem tazminatı alabilmesi için işyerinde 1 yıllık çalışma süresini doldurması gerekiyor. Erkeklerde askerlik, kadınlarda evlilik nedeniyle işten ayrılma halinde kıdem tazminatı alınabiliyor. Çalışan, emekli olduğunda kıdem tazminatını alabiliyor.

Avrupa'da gayrimenkul piyasası endişeli

Avrupa'da gayrimenkul değerlerinde ve finansmanında düşüş kapıda. PwC ve Urban Land Institute (ULI) iş birliği ile hazırlanan “Gayrimenkulde Gelişen Trendler Avrupa 2023” raporuna göre, sektördeki güven ve kârlılık beklentileri düştü. Bu eğilim, geçen yıl Avrupa ekonomileri pandeminin olumsuz etkilerini yavaş yavaş atlattırken kaydedilen sektörel güven artışı rüzgârının tersine dönmesi adına çarpıcı.

Gayrimenkulde Gelişen Trendler Avrupa 2022 listesi

- 1-Londra
- 2-Paris
- 3-Berlin
- 4-Madrid
- 5-Münih
- 6-Amsterdam
- 7-Frankfurt
- 8-Hamburg
- 9-Barselona
- 10-Milano

ve gerekse de kentlerin dönüşümü sebebiyle işlevini gereği gibi yerine getiremeyen gayrimenkul stoğunun ihtiyaca en uygun şekilde dönüşümü bu dönemin en önemli arzını yaratacak gibi. Avrupa gayrimenkulünün bu zor döneminde kent sıralamasında her zaman olduğu gibi piyasanın derinliğinin en önemli faktör olarak ortaya çıkması şaşırtıcı değil. Maliyetlerin yükseldiği, fona ulaşmadaki sıkıntı ve bu sebeplerle yeni arzın sınırlı olması mevcut piyasada alıcı ve satıcıların çok daha kolay karşı karşıya gelebildiği kentleri ön plana çıkarıyor. İstanbul, bir süredir olduğu gibi hem piyasanın derin olmaması hem de ve belki de daha önemlisi konut dışındaki gayrimenkul alanlarına gereken değerin ve önemin verilmemesi başta olmak üzere pek çok sebepten dolayı listenin en altında yer alıyor.”

Tüm bunlara rağmen Avrupalı gayrimenkulcülerin gelecekte umutlu olduklarını ifade eden Bayraktaroğlu, “Mevcut problemlerin önümüzdeki 3-5 yıl içinde çözüleceğine ve çevresel, sosyal, kurumsal yönetim ilkeleri-

İstanbul, 30 şehir arasında 29. sırada

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Londra, başta ofis ve lojistik olmak üzere genel görünüm açısından Avrupa'nın en tercih edilen kenti olmaya devam ediyor. Perakende ve konaklama da turizmdeki canlanma ile sağlam bir destek görüyor. Daha geniş ve derin bir piyasanın kalıcı cazibe noktaları bu duyarlılığı destekliyor. Londra'nın yatırım piyasasının derinliği, bu yıl ikincilik koltuğunu Berlin'den devralan Paris'in tek rakip olarak görüldüğü kapsamı “metropolitan bölgesinin” büyüklüğünü yansıtıyor. İstanbul, Türkiye'den temsil edilen tek kent olarak 30 Avrupa kentinin yer aldığı listede 29'uncu sırada yer alıyor.

ne bağlı, sosyal etkiyi ve çeşitliliği ön planda tutan gayrimenkul yatırımları ile yeniden beklenen getirilere ulaşacaklarına inanıyorlar” dedi.

ESG, sektörün gelecek 20 yılını şekillendirecek

Araştırma bulgularına göre Avrupa'daki gayrimenkul sektörü liderleri, sektörün uzun vadeli vizyonunu da ortaya koydu.

Geride bıraktığımız son iki yılda pandemi, tedarik zinciri krizi, iş gücü mobilitesi ve dayanıklılık

sorunları gibi birçok faktör yapısal değişikliği hızlandırdı. Hemen hemen tüm sektörlerde değerler ciddi bir dönüşüm geçirirken; Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim (ESG) giderek daha fazla önem kazandı. Rapor için görüşlerine başvurulanan isimler de “ESG odaklılık gayrimenkul sektöründe önümüzdeki 20 yılın en etkili trendi olacak” görüşünde birleşiyor. Finansal getirinin yanı sıra insana, çevreye ve dünyaya odaklanarak, tüm paydaşların menfaatlerini gözeterek “sorumlu kapitalizm” anlayışının gayrimenkul sektörünü de şekillendirmesi bekleniyor.

Bu kapsamda sosyal ve çevresel açıdan sorumlu bir işletmeye sahip olmak (yüzde 93), kâr elde etmenin yanında sosyal bir etki yaratılabilmek (yüzde 87) başarının belirleyici faktörlerinden olacak. İklim değişikliğiyle ilgili hedefleri yakalayabilmek, binaları ‘yeşil bina’ konseptine uyarlamak, yı-kıp yapma döngüsünü terk ederek mevcut binaları yenilemek elbette beraberinde sermaye ve borç ihtiyaçlarını da getirecek.

Öte yandan kullanıcı hizmet odağına dönüşürken gayrimenkul sektörü de binaların amaçlarını ve müşterinin ihtiyaçlarını ön plana çıkaran bir ‘hizmet alanı’ olarak konumlanacak. Konuta operasyonel fonksiyonlar katmak kadar kamusal alanların sağlanması, paydaş merkezli iletişim yaratılması, sosyal altyapının kurulması gibi alanlarda gayrimenkul şirketleri daha büyük rol oynayacak.

Jeffrey FRANKEL

Harvard Üniversitesi
Sermaye Oluşumu ve
Büyüme Profesörü

DTÖ Hakemi, karbon sınır vergisini bıraksın

Küresel sera gazı emisyonlarını azaltma çabaları, beleşçi sorununun üstesinden gelmeli ve karbon sınırı ayarlama önlemleri, oyun alanını eşitlemenin en etkili yoludur. Ancak yalnızca yeniden canlanan bir Dünya Ticaret Örgütü, böyle bir mekanizmanın adil bir şekilde uygulanmasını sağlayabilir. Uluslararası düzenin karşı karşıya olduğu belki de en önemli görev, 2015 Paris Anlaşması'nda müzakere edilenler gibi sera gazı emisyonlarına ilişkin ulusal sınırların uygulanmasıdır. Karbon sınırı ayarlamalarında adil uygulama, yeniden canlandırılmış bir Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ile gerçekleştirilebilir.

Mevcutta çoğu ülke kendi standartlarını karşılayamadı

Karbondioksit emisyonlarını azaltmaya yönelik geçmişteki girişimler sınırlı sonuçlar vermişti. Çin ve diğer yükselen ve gelişmekte olan ekonomiler, anlaşılır bir şekilde, sorunu yarattıkları için önce sanayileşmiş ülkelerin gitmesi gerektiğini savunarak, hızla artan emisyonlarını dizginlemeye direniyorlar. Avrupa Birliği, Emisyon Ticaret Sistemi aracılığıyla bu kıtadaki karbondioksit fiyatını ton başına yaklaşık 78 dolara yükselterek, bir miktar başarı elde etti. ABD kısa süre önce, elektrikli araçları ve diğer yeşil teknolojileri büyük ölçüde sübvans eden Enflasyon Düşürme Yasası'nı çıkardı fakat ülke hala bir karbon vergisinden çekiniyor.

İyi niyetlere rağmen, bu küresel çabalar iklim değişikliği ne pek bir darbe indirmedir. Müzakereciler, küresel ısınmanın büyüklüğü için 1.5° veya 2° Celsius'luk bir küresel hedef belirleme konusunda pazarlık yaparak, zaman kaybetmeye devam ediyor. Ancak mevcut ulusal emisyon politikaları her iki sonucu da elde etmek için çok gevşek. Çoğu ülke kendi standartlarını bile karşılayamadı.

Yürütme mevcut değil. Ülkeler hedeflerini ıskaladıkları, uluslararası toplum tarafından cezalandırılmaları bir yana çağrılmıyorlar. Karbon kaçışı ve küresel rekabet, sorunu büyük ölçüde şiddetlendiriyor. Eğer bir ülke kendi karbon yoğun yerel firmalarına düzenleyici maliyetler yüklerse, üretim daha düşük maliyetli ülkelere kayma eğilimi gösterir.

Karbon sınırı ayarlama önlemleri, bu toplu eylem sorununa potansiyel bir çözüm sunuyor, çünkü kurallara uyan yerel firmaların altını oymakla tehdit eden daha ucuz, karbon yoğun ithalatın maliyetini artırıyor. Tarifeler, sektörlerin emisyonlarını daha düşük düzenleme standartları ve uyum maliyetleri olan ülkelere taşımasını zorlaştırarak oyun alanını eşitler. Ayrıca hükümetleri ciddi taahhütlerde bulunan ülkeler kulübüne katılmaya ve ardından bunlara uymaya teşvik ederler.

Gelişmekte olan ülkelerin de yararına olacaktır

DTÖ'nün çevreye dayalı olarak yeniden canlandırılması, gelişmekte olan ülkelerin de yararına olacaktır. Vietnam ve diğer Asya ülkeleri, güneş panelleri ve diğer yenilenebilir enerji ekipmanı ithalatına karşı ABD ve AB ticaret engellerini hedefleyen davalar açabilir. Benzer şekilde, Enflasyon Düşürme Yasası'nın yönleri, ABD ticaret ortaklarına basitçe misilleme yapmak yerine dava açmaları için sebep verebilir. Davacı ülkelerdeki üreticiler fayda sağlayacak ancak daha ucuz güneş panelleri, rüzgâr türbinleri, piller ve elektrikli arabalardan kazanacak olan ABD'li alıcılar da fayda sağlayacak.

Sonuç olarak çevresel bir ticaret savaşı yerine, yeniden canlanan bir DTÖ, faydalı karbondioksit sınır vergileri için yeni normları teşvik edebilir ve yeşil mal ve hizmetlerde bir ticaret dalgası yaratabilir. DTÖ Genel Direktörü Ngozi Okonjo-Iweala, çevresel ekipman ticaretini serbestleştirmek için süresi dolmuş müzakereleri yeniden canlandırmak istiyor. Ortaya çıkan yeşil küreselleşme her ülkeye ve her şeyden önce gezegene fayda sağlayacaktır.

QUA Granite'nin yeni satış direktörü; Yasin Erdoğan

Teknik granit üreticisi QUA Granite'de üst düzey bir atama gerçekleşti. Yasin Erdoğan, “QUA Granite Satış Direktörü” olarak göreve başladı. Yasin Erdoğan, Süleyman Demirel Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu. Almanya Schmalkalden University of Applied Sciences'da Ekonomi öğrenimi gören Erdoğan, ardından Bahçeşehir Üniversitesi'nde İşletme Yüksek Lisansını (MBA) tamamladı. 15 yıllık kariyer hayatına Türkcell'de Ticari Pazarlama Uzmanı olarak başlayan Yasin Erdoğan; GSM sektöründe yerleşme, bayi kampanyaları, dağıtım kanalları yapılanması ve kampanya yönetimi konularında uzmanlaştı. Erdoğan, inşaat ve yapı malzemeleri sektöründe birçok projeyi hayata geçirdi.

Ambalajda akıllı, sürdürülebilir, minimalist trendler geliyor. Tüketici etiketlerde potansiyel risklere karşı ‘uyarıcı bilgi’ istiyor.

Gıda sektörü ambalajı yeniden keşfetti

Türkiye'de gıda sektörü ambalajı yeniden keşfediyor. Tüketici gıdanın kalitesini, ambalajın kolaylaştırıcı olanını istiyor. Ambalajda kişiye özel, nostaljik, akıllı trend geliyor. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Gıda Mühendisliği ev sahipliğinde gerçekleştirilen ‘Kalite ve Ürün Deneyimi’ seminerinde konuşan Euromonitor International Piyasa Analisti Burcu Yiğiter, ambalajın gıdada kalite için önemli bir mecra haline geldiğini vurguladı. Yiğiter, “Ambalaj ve etiket önemli bir bilgi kaynağı. Tavsiye ve kullanıcı yorumları artıyor. Küresel eğilimlerin gıdada kaliteyi

sağlıkla ve ambalajla bağdaştırdığını söyleyebiliriz. Küreselde çoktan başlamış eğilimler 3-5 yıl içinde Türkiye’yi de sarıyor” diye konuştu. İsparta Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Atif Can Seydim ise gıda sektöründe ambalajın yeniden keşfedildiğini söyledi. Prof. Seydim, “Ekonomide küçülme, sağlık bilincinin artması, sürdürülebilirlik regülasyonları ile sektör ambalajı yeniden keşfediyor. Sürdürülebilir kaynaklardan elde edilen malzemelerin kullanımı, akıllı ambalaj tasarımları, interaktif, kişiselleştirilmiş ambalajlar çalışılıyor.” ifadelerini kullandı.

her mandalina doğal*

LÖSEV SATSUMA MANDALİNASI

değildir!

lsvdukkana.com

Elde edilen gelirler Lösemili Çocuklarımızın tamamen
ücretsiz tedavilerine aktarılmaktadır.

LÖSEV
KURULUŞUDUR

* **Doğal:** Kanserojen; tarım ilacı kalıntısı, sarartan etilen gazı, kabuğundaki gözenekleri kapatan parafin kaplama yoktur.

DALGAKIRAN

Türkiye'nin Global Markası

130+ Ülkede Kesintisiz Hizmet

IMPETUS SERIES

Çift Kademeli Vidalı Kompresör

IE4 Verimlilik Sınıfı Motor

%35'e Varan Enerji Tasarrufu

Kolay Bakım İmkânı

Kompresörü Uzaktan Kontrol Edebilme

Zorlu Koşullarda Dahi Yüksek Ayırıştırma

90-315 kW Arası Motor Seçenekleri

